

Stockholms supporterpolis träffade kollegor i London

Författare:

Hans Rudolfsson och Hans Löfdahl

Supporterpolisen vid Polismyndigheten i Stockholm län

Efter att ha fått såväl Stockholms stads polisstipendium och ett resebidrag av SNPF åkte hela gruppen från Supporterpolisen i Stockholm till London. Syftet med resan var att få tillfälle att närmare studera de brittiska lagarna kring tillträdesförbud och dess tillämpning samt de brittiska myndigheternas åtgärder för att förhindra nyrekrytering av risksupportrar och vad de gör för åtgärder kring supportrarars narkotikamissbruk.

Vi hade blivit rekommenderade att kontakta United Kingdom Football Policing Unit, UKFPU, vilket visade sig vara helt rätt. Dess ställföreträdande chef, Mr. Tony Conniford, blev vår kontaktperson och han komponerade ett program som var välanpassat och intressant. Nu blev dock saker och ting inte riktigt som det var tänkt...

DAGBOK

2009-02-01 söndag

Avresa.

2009-02-02 måndag

Tanken var att vi denna dag skulle bussas upp till Kent där vi skulle besöka Police Public Order Training Establishment och få följa hur The Metropolitan Police tränar inför fotbollsmatcher, demonstrationer och andra evenemang med stora folksamlingar.

Glada i hågen drog vi undan gardinerna för att möta dagens ljus... SNÖKAOS. Inte sedan 1964 hade det snöat mer än vad det gjorde det här dygnet. Busstrafiken var mer begränsad än någonsin i modern tid, till och med mer än under andra världskriget. Över 650 flyg ställdes in och även en stor del av tunnelbanetraffiken. Studiebesöket som var inplanerat ställdes in p.g.a. att folk inte kunde ta sig till jobbet.

Det blev istället en lång och slaskig promenad i turistens tecken. På kvällen gick vi på London Hippodrome som visade La Clique. En fantastisk varité som vi verkligen kan rekommendera er vid ett besök i London.

2009-02-03 tisdag

Eftersom allsvenskan inte kan jämföras med Premier League, vare sig sportsligt eller framförallt ekonomiskt, var vårt önskemål att få följa en match i en lägre division med ett lag som hade aktiva risksupportrar. Vi ville se om lagarna var applicerbara på klubbar som inte har så mycket pengar. Vi skulle därför på tisdagen följa matchen mellan Millwall - Colchester i First division som trots namnet var deras 3:e division. Millwalls ca 500 risksupportrar var tillsammans med Cardiff Englands/Wales besvärligaste risksupportrar.

Enligt Mr. Conniford fruktade Londonpolisen stora problem inför tisdagens 5 matcher som skulle spelas runt om i staden. Bl a skulle Arsenal möta just Cardiff i en 4:e omgången i FA - cupen och det skulle komma 9.000 bortasupportrar varav 900 bedömdes vara risksupportrar. Förutom dessa matcher skulle QPR möta Swansea, vilka är Cardiffs värsta antagonister i Wales. Crystal Palace skulle möta Birmingham, vilka också har många risksupportrar. Slutligen hade Leyton Orient match mot Leeds, vilka också har en god andel risksupportrar. Metropolitan Police skulle ha närmare 3.000 poliser utkommenderade med anledning av dessa matcher!

Polisen kunde inte minnas när de senast hade haft så många högriskmatcher samtidigt i London. Trots den stora numerären var polisen övertygad om att de inte skulle kunna hålla isär alla grupper från varandra på alla tågstationer och andra platser där supportrararnas vägar skulle korsas.

Det var således med stor nyfikenhet och intresse som vi såg fram emot denna dag som verkade kunna erbjuda oss chansen att verkligen få inblickar i alla våra intresseområden. Men eftersom vädret bara blivit marginellt bättre hade alla matcher i Londonområdet ställts in denna dag! Visserligen var Londonpolisen glada åt detta eftersom matcherna då kunde spridas ut på flera olika dagar, men för vår resas studier blev det naturligtvis en besvikelse.

Mr Conniford på UKFPU var också djupt bedrövd och skämdes över sitt land som inte klarade av ett snöfall. Men eftersom saker och ting inte satt fast i hans värld så hyrde han en buss med chaufför åt oss och ordnade så att vi fick resa ned till Southampton på sydkusten, en bussresa på nästan 2 timmar. Där fick vi möjlighet att följa polisens arbete vid matchen mellan Southampton-Sheffield United i The Championship, deras andra division. Även om denna tillställning naturligtvis inte kunde väga upp det tänkta så blev det ändå intressant och en jämn god

jämförelse med då något av Stockholms allsvenska lag möter ett lag med resande bortasupportrar, men utan risksupportrar.

Southampton

Vid arenan togs vi emot av Supporter/arrangemangspolis Alex Taylor och polisinsatschefen, Chief inspector, Andrew Bottomley.

Vid de senaste matcherna har det inte varit någon poliskommendering på matcherna. Tabellläget med uteblivna framgångar hade dock retat upp supportrarna, vilket lett till hot mot ordföranden i klubben. Tränaren hade dittills klarat sig, men hade bara haft jobbet i två veckor. Ett par stewards hade också misshandlats under polisens bortavaro.

Denna matchs poliskommendering var 3 grupper, 1+7, samt arena befäl och supporterpolis från båda lagen vilket gör ca 27 poliser inne på arenan. Nästan exakt som en normal allsvensk match i Stockholm.

Vi hade en del intressanta diskussioner och iakttagelser från denna match:

Det är förbjudet att stå upp på brittiska arenor. Om man bryter mot den regeln kan det innebära att man blir avstängd. Regeln infördes mot bakgrund av de fruktansvärda händelserna i samband med Europacupfinalen mellan Juventus och Liverpool på Heyselstadion i Bryssel 1985 då 39 människor dog och i FA-cup semifinalen mellan Liverpool-Nottingham Forest på Hillsborough 1989 då 96 personer avled av att de klämdes ihjäl. Dessutom dog 56 människor och 300 skadades vid brandkatastrofen i Bradford även det 1985.

Storklubbar som t. ex Arsenal och Manchester United, som alltid har slutsålt och kö av supportrar som vill köpa årskort, har inga problem med att få sina åskådare att sitta ned.

I klubbar med dålig ekonomi och som har svårt att locka tillräckligt med åskådare till matcherna, t.ex. Southampton, jobbar stewards hela tiden med att få folk att sitta. De brukar lyckas under kort tid och sedan står de som vill stå upp igen. I Southampton var de rädda om supportrar de hade och ville inte stänga av dem för små förseelser. Under matchen såg vi flera gånger hur stewards var tvungna att säga åt Sheffield's supportrar att sätta sig ner, med en del irriterade diskussioner som följde. Supportrar runt omkring sjöng då "If You love Sheffield stand up" varpå andra ställde sig upp. Det blev lite av moment 22 av det hela. Vi kan tänka oss att detta är scenarion som vi kommer att få se i Sverige också om ståplatssektionerna försvinner och alla ska sitta ner.

Det fanns inga staket som avgränsade sektionerna inne på läktaren. Om det är fullsatt så står steward och polis växelvis i trappan mellan supporterskarorna. Om det inte är fullt så spänns olika former av tyg över 3-4 stolssektioner. In mot plan hade man ca 80 cm högt staket. Efter katastroferna med alla döda människor så är det sista man vill att stänga in människor. De hade i stort sett inga problem med personer som sprang in på planen då detta skulle resultera i en banningsorder.

Vi fick veta att det på QPR:s arena finns staket från golv till tak för att särskilja hemma- och bortasupportrar. De hade däremot ett lågt staket in mot plan. En lösning som vi skulle föredra på svenska arenor.

2009-02-04 onsdag

Vi var på en föredragning och påföljande diskussioner på Scotland Yard, Public Order Intelligence Unit. Inspector Roger Evans med flera berättade hur de arbetade med dokumentation och underrättelser i samband med fotbollsmatcher och demonstrationer.

Av Londons ca 30.000 poliser har man utbildat 220 st. intelligence officers. Deras arbetssätt var en blandning av vår dialogpolis och supporterpolis, men liknade mest vår supporterpolis eftersom underrättelserna användes operativt.

De har underrättelse- och dokumentationsgrupper. Varje grupp bestod av två poliser, en fotograf samt en chaufför. Fotografen, som hyrdes in, var civil och utbildad för detta ändamål.

Det finns ju också en mycket stor mängd kameror på allmänna platser i Storbritannien och dessa används naturligtvis också. Sammantaget låg de långt före oss i dessa frågor.

Vi diskuterade också narkotikabruket bland risksupportrar och nyrekrytering av unga risksupportrar och åtgärder för att försvåra detta. De tyckte sig se en ökning av narkotikamissbruk, framförallt kokain.

De hade inte haft några särskilda insatser mot narkotikan i samband med fotbollsmatcher men försökte att arbeta aktivt genom att kroppsvisitera personer som gav tecken på narkotikapåverkan. Att vara påverkad av narkotika var inte straffbart. Vid vissa matcher har narkotikahundar använts vid entréerna till arenan. Flera beslag hade gjorts och de upplevde dessa åtgärder som brottsförebyggande.

Något arbete mot nyrekryteringen annat än det kriminalpolisiära kunde de inte redovisa. De hade dock ökade problem med så kallade Baby-ligor som hade sina egna fighter med motståndarlags motsvarande unga risksupportrar.

På eftermiddagen fick vi en exklusiv guidad visning av the Houses of Parliament av Inspector Ron Tucker som var chef för säkerheten inom parlamentsbyggnaderna. Han var otroligt kunnig på såväl Englands- som byggnadernas historia.

2009-02-05 torsdag

Vi möttes av officer Peter Dearden, Headspotter/Intelligence officer för Arsenal. Han tog oss med till ett besök på Arsenalens hemma arena, Emirates stadium. Där sammanstrålade vi med Sharon Cicco, säkerhetsansvarig för Arsenal.

Emirates stadium var färdig 2006 och tar 60.000 åskådare. Den hade 120 st kameror. I Storbritannien finns inga ordningsvakter som i Sverige. De har istället stewards. Deras uppgift är att vara publikvärdar och fungera som servicepersoner. De ska också kunna uppmana och anmana åskådare att sköta sig. Stewarden får genomgå en flerstegsutbildning. De hade inga hjälpmedel som t. ex batong eller handfängsel. Om det blev bråk så backade polis upp dem och genomförde ingripandet. Arsenal hade 700-750 stewards på varje match och de var avlönade av klubben, 65 – 100 £ per match.

Vid en lågriskmatch tjänstgjorde 180-200 poliser. Av dem var ungefär 70 inne på arenan. Arsenal betalar Londonpolisen kostnaden för dessa 70 poliser. På en högriskmatch tjänstgjorde upp till 1.000 poliser varav ca. 200 inne på arenan som klubben betalar. Polisen och klubben kommer överens om den polisiära numerären. Det är föreningen som är ytterst ansvarig för säkerheten inne på arenan även om de för det mesta kommer fram till gemensamma beslut.

Headspottern (intelligence officer) hade möte med pubägarna i området runt arenan en gång i månaden. Med på mötet är även representanter för staden. Vid dessa möten uppmanades de att ringa om ett visst klientel var på puben. Om de inte efterlevde detta eller att de inte kom på mötena kunde detta leda till att tillstånden drogs in.

Efter att ha diskuterat detta och en hel del annat fick vi återigen en specialvisning. Vi kan meddela att Arsenalens omklädningsrum inte lämnade mycket i övrigt att önska. Bortalagets omklädningsrum var inte lika påkostat...

2009-02-06 fredag

Heldags studiebesök på UKFPU, United Kingdom Football Policing Unit. Vi togs emot av Tony Conniford och Chris Whalley från The Football Association, FA. De berättade bakgrunden till och därmed anledningen till Englands numera mycket hårda lagar och förordningar kring fotbollen.

Landet hade haft gamla och slitna arenor och stora ståplatssektioner som emellanåt packats med publik. När katastroferna skett blev väldigt många människor drabbade. Tillsammans med alla de våldshandlingar och dåliga beteenden som landets supportrar uppvisat genom årtionden tillbaka har det varit lätt för myndigheterna att få acceptans för sina åtgärder. Faktum var att det gått så långt att hela landets rykte stod på spel och de fruktade att det skulle drabbas ekonomiskt om inte krafttag togs.

Enligt Conniford och Whalley har landet 100 års erfarenhet av huliganism och nu börjar arbetet fungera.

Mycket av diskussionen handlade om deras banning order, vilket vi var mycket intresserade av eftersom vi i Sverige skulle utvidga vår motsvarande lag om tillträdesförbud. Det visade sig att vi inte är i närheten av de åtgärder som engelska domstolar kan ålägga en person som beläggs med banning order. Vi har lyckligtvis inte heller haft problem av den digniteten.

The FA, Chris Whalley, har 1 miljon £ att betala polis för att genomföra arbetet med banning order. FA får således stå för en del av kostnaden. UKFPU har 18 anställda. 6 är poliser. 4 civilanställda administrerar arbetet med banning order på heltid. De hade ca 3 000 personer med banning order som var förenat med reseförbud. Passet ska lämnas in 5 dagar innan match i annat land. Har man inte lämnat in det då blir man arresterad. Efter att detta infördes kände de bara till en person som ändå rest.

Vid de senaste 3-4 bortamatcherna med landslaget hade över 30.000 engelsmän rest och mindre än tio hade blivit arresterade.

En banning order gäller i minst 3 år och högst 10 år. Om förbudet utfärdas för en handling som gett ett fängelsestraff så startat förbudstiden vid frigivningen från fängelset. Bryter man mot det man blivit begränsad att göra i sin banning order kan man få 6 månaders fängelse och en förlängning av banning ordern med upp till 5 år samt ytterligare direktiv att följa. Förutom att personen inte får gå in på arenorna kan de även nekas att vistas inom ett område runt arenan i upp till 24 timmar innan och efter match. Förbudet kan även vara att personen inte får vistas i den stad som hans lag spelar i vid en bortamatch eller förbjuda personen att umgås med vissa personer på matchdagar, vistas på en speciell pub mm. Förbudet är skraddarsytt för individen.

Det finns en lista över brott och förseelser som specificerar vad som kan ge banning order. Den minsta förseelsen är troligen att komma bli bedömd som alkoholberusad vid entrén till arenan. Däremot är inte narkotikarelaterade brott en grund för banning order.

Polisen kan initiera ärenden och skriva till rätten på en persons beteende, umgänge mm utan att brott är begånget för att få en person belagd med banning order. Om personen överklagar men ändå blir belagd med banning order får denne stå för dessa kostnader själv. Detta bidrog till att många drog sig för att överklaga dessa ärenden.

De försöker spela "ban-korten" med psykologi. Det kan räcka med att ta en i en grupp så sprider sig oron bland de andra och de håller dem tillbaka. Det som ger bäst effekt är när de blir "bannade" från ett visst område och inte bara arenan.

Om personen inte får en banning order av rätten kan klubbarna utfärda en egen banning order, liknande vår arrangörsrätts avstängning, på 5-15 matcher till den aktuella klubbens matcher. Om en person gjort sig skyldig till ett brott eller en ordningsstörning kan polisen berätta för klubben vem personen är. Det underlättar naturligtvis för klubben i avstängningsärenden. Detta lägger ju sekretesslagstiftningen i Sverige hinder för.

Polisens arbete hade också förändrats med åren. Från att ha dikterat villkoren för supportrarna har de sökt mer dialog. Fokus läggs på majoriteten och att underlätta för dem så att de inte tar steget och blir risksupportrar. Detta leder ofta till self policing.

Även polisens signalvärde ansågs viktigt. De försöker starta på en låg nivå för att sedan kunna förstärka när det behövs. De har därför sin vanliga uniform och avvaktar med skyddsutrustningen.

2009-02-07 lördag

För att jämföra arbetet mellan lägre och högre divisioner besökte vi Stamford bridge för att se matchen mellan Chelsea-Hull.

Innan och efter matchen var vi på utsättning och följde Sergeant Everett i hans arbete som Headspotter/Intelligence officer för Chelsea. Även QPR och Fulham tillhörde detta polisområde. QPR:s risksupportrar var aktivast och var ca 150 st.

Det var 156 poliser som skulle arbeta i kommenderingen och 25 av dem inne på arenan. De var således betalda av Chelsea med 55 £/timme. Chelsea gick mot mindre och mindre poliser samt mer och mer stewards inne på arenan. Chelsea betalar sina stewards 35£/match.

Sergeant Everett berättade att alla matcher i deras distrikt har en poliskommendering men inte alltid polis inne på arenan. Numera var det sällan problem inne på arenan. QPR har inte haft poliser inne på arenan på hela säsongen. Polisen befarade att problemen inne på arenorna skulle komma tillbaka när polisenärvaron minskar. De tre klubbarnas matcher hade på säsongens dittills spelade 49 hemmamatcher genererat i 94 arresteringar.

En lag som uppskattades av polisen i området var Section 27 som kom 2007 och innebär att man med omedelbar verkan kan stänga av en person i upp till 48 timmar från ett visst område. Det hela måste vara alkoholrelaterat på något sätt. Lagen kom till för att freda runt pubar och köpcentra, "men är som gjord för fotbollssupportrar", enligt sergeant Everett. T.ex. kan en bortasupporter som kommer till arenaområdet utan biljett och driver runt för att söka trubbel avisas av polisen och förbjudas att vistas inom ett visst område under lämplig tid.

Trots att Hull hade ca 600 supportrar på plats och att deras bussar stod parkerade utanför Chelseas risksupportrars pub behövde inte polisen göra ett enda frihetsberövande.

2009-02-08 söndag

Hemresa.

SAMMANFATTNING

Englands stora problem med misskötsamma supportrar har gjort att landet drabbats av en nationell skam. I spåren av detta har mycket hårda krav och regleringar lett till att de numera har god kunskap och kontroll över stora delar av problematiken. Eller som de själva uttryckte det: efter 100 års huliganism börjar äntligen arbetet att fungera.

Men att säga England kommit till rätta med sina problem i dessa frågor är ändå inte helt sant. Polisen får fortfarande lägga stora resurser på att problemen inte ska eskalera. Detta kan väl om inte annat Londonpolisens tänkta 3000-manna kommendering stå som exempel för. Dessutom var de övertygade om att de trots den numerären inte helt skulle kunna stävja alla bråk och sammanstötningar mellan risksupportergrupperna.

Vi ser det som både onödigt och omöjligt för Sverige att helt ta efter deras lagstiftning, men mycket i den skulle vara applicerbart och nödvändigt för oss att komplettera vår befintliga lag om tillträdesförbud vid vissa idrottsarrangemang med.

Londonpolisens dokumentationsgrupper och tillgång till olika offentliga kameror låg ett eller flera steg före oss i Sverige.

I arbetet mot nyrekrytering av risksupportrar och beivrande av narkotikamissbruk i dessa grupperingar kände vi att Stockholmspolisen höll jämna steg eller till och med låg i framkant.

Att på detta sätt på plats i det berörda landet få en inblick på olika nivåer och vinklingar på olika saker och ting var oerhört berikande och lärande. När dessutom värdarna följer med ut på pubbesök och middagar efteråt så kommer det ofta fram saker som gör att kunskaperna fördjupas ytterligare. Det är ju som bekant ofta vid "fikabordet" som det mest intressanta kommer fram.